



**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
15 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

УДК

*Розглянуто і схвалено
кафедрою теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету
(протокол № від 2022 р.)*

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № від 2022 року)

Рецензенти:

Наукове консультування і редагування: доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (15 грудня 2022 р., Мукачево)
/ За заг. ред. Г. В. Товканець: – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 83 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-2), Гангур Г. В. (ПО-2).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

©Мукачівський державний університет, 2022

ЛЕХМАН О. Ю., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Соціально-психологічні аспекти становлення та розвитку особистості молодшого школяра.....	43
ЛІЗАНЕЦЬ К. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості формування комунікативної компетентності у здобувачів початкової освіти.....	45
МАКАРЕВИЧ О. В., МАЙБОРОДА І. Е. Використання інтерактивних методів та форм роботи в освітньому процесі Нової Української школи.....	47
МАРУШКА М. В., ЛІБА О. М. Формування в молодших школярів початкових уявлень про дробі.....	49
МАТВІЮК А. О., ЛАЛАК Н. В. Формування фінансової грамотності здобувачів початкової освіти на уроках «я досліджую світ».....	51
МИКУЛЯК М. Б., ЛІБА О. М. Технологія розвивального навчання як засіб формування пізнавального інтересу на уроках математики в початковій школі.....	51
НАЗДРАВЕЦЬКА Є. П., БУЧЕЛЛА М. І., МИХАЙЛОВА К. В. Зв'язок базового компоненту дошкільної освіти з концепцією нуш.....	55
НІМЕЦЬ С. М., ЛІБА О. М. Використання STEM-технологій на уроках математики в початковій школі.....	51
ОХРИМЧУК М., ЛІБА О. М. Методичні основи формування геометричних понять в учнів початкових класів в умовах реалізації концепції НУШ.....	51
ПАНЬКІВ Е. І., ЧЕКАН О. І. Підготовка учителів-логопедів в умовах ЗВО.....	60
ПНЯШКО Я. М., МОЛНАР Т. І. Превентивне виховання в системі педагогічної діяльності вчителя початкових класів.....	62
ПОПКО Д. О., БРИЧОК С. Б. До проблеми дисциплінованої поведінки учнів у школах України її пол. хіх – початку хх століття.....	64
РОЛЯ А. Й., РУСИН Ю. В., ЛАЛАК Н. В. Роль народознавства у формуванні світоглядних уявлень молодших школярів.....	66
СІДОР Ю. І., МАЙБОРОДА І. Е. Формування компетентностей молодших школярів у процесі вивчення мистецької освітньої галузі.....	68
СІДОР Ю. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Формування сучасних компетентностей у молодших школярів.....	70
СУХОДОЛЬСЬКА Ю. М., МОЛНАР Т. І. Особливості розвивального освітнього середовища в Новій Українській Школі.....	72
ТОВТИН Х. В., ЛАЛАК Н. В. Підготовка майбутніх учителів до викладання інтегрованого курсу «мистецтво» у початковій школі.....	74
ТУРІНА М. Г., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Використання інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі Нової Української Школи.....	77
ХИМИНЕЦЬ К. І., МИКУЛІНА А. К. Естетичне сприймання як засіб розвитку особистості молодших школярів.....	79

Початкова школа безпосередньо пов'язана з дошкіллям і продовжує діяти за принципами й методиками, що застосовують у садочках (особливо – 1–2 класи): використання гри як одного з основних елементів навчання для першокласників; діяльнісний підхід до навчання через залучення до дитячої діяльності – рухової, ігрової, мистецької, пізнавально-дослідницької, господарчо-побутової; компетентнісний підхід: формування компетентностей дитини за освітніми лініями з урахуванням її бажань, інтересів, набутих знань, умінь й навичок; інтегрований підхід: формування цілісної картини світу; особистісно-орієнтований підхід: посилена увага до індивідуальних потреб дитини, її вподобань, здібностей, ініціативності та креативності [3].

Дошкільний та початковий періоди відіграють важливу роль у формуванні особистості. Для того, щоб зробити кращим, зручнішим та ефективнішим процес навчання час від часу вносяться зміни в Державний стандарт, в базовий компонент дошкільної освіти, запроваджують нові концепції для покращення освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Гайченя А. Презентація для педагогів "Наступність між ЗДО та НУШ". 2021.
2. Соколовська Н. Дошкільна освіта – основа Нової української школи. 2020.
3. НУШ. Новий стандарт дошкільної освіти. Відповіді на головні запитання. 2017.

Німець С. М., студентка ПО-41 курсу
Науковий керівник:
доц. кафедри теорії та методики поч. о.,
к. п. н. Ліба О. М.

ВИКОРИСТАННЯ STEM-ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасна початкова школа не може залишатися осторонь від процесів модернізації освіти, які відбуваються нині в усьому світі і в Україні зокрема. Від людини вимагається вміння орієнтуватися в інформаційних потоках, освоювати технології, шукати і використовувати нові знання, володіти такими якостями як універсальність мислення, динамізм, мобільність. STEM-освіту часто називають «навчанням навпаки». Ланцюжок «від теорії до практики» у STEM зазвичай зворотний: спочатку – гра, придумування та майстрування пристроїв і механізмів, а вже потім, у процесі цієї діяльності, – опанування теорії і нових знань. Але, звісно, STEM-освіта – це не тільки «навчання навпаки».

Модель STEM-освіти полягає у тому, що змінюється роль вчителя та учнів. Учні вже є дослідники, а вчитель відходить на другий план, він стає менеджером і консультантом. Коли учні співпрацюють один із одним, то вони навчаються долати труднощі, працювати в команді та надавати один одному допомогу. Ця технологія поєднує такі, здавалося б, непоєднані поняття, як наука, інженерія,

обчислення даних при обробці та створенні проектів. Цінність цієї технології полягає у тому, що вона допомагає формувати критичне мислення, математичні компетенції, навчає проводити досліди, спостерігати та обробляти отриманні результати. За STEM-методикою в центрі уваги знаходяться практичне знання чи проблема. Учні, працюючи над STEM-проектом, навчаються знаходити вирішення проблеми не теоретичним, а практичним шляхом, що допомагає сформувати їхні життєві компетентності[1].

У початковій школі основний акцент можна робити на леґо-творчості та леґо-конструюванні. Для цього використовуються набори ЛЕґО різної комплектації. О. Гвардінова наголошує, що ЛЕґО-технологія – це акредитовані МОНУ міжнародні інноваційні програми з фізики, математики та інформатики. Цю технологію педагог рекомендує використовувати у поєднанні з груповими та ігровими формами навчання [2]. Користуючись цими наборами у першому класі, вчитель може доступно та наочно пояснити учням увесь програмний матеріал з математики.

Так, деталі ЛЕґО можна використовувати у якості матеріалу для підрахунку, замість звичних паличок. Тобто, виклавши перед собою деталі, дитині необхідно їх порахувати та визначити кількість. Окрім того, кожна з деталей ЛЕґО містить певну кількість «виступів», які також можуть виступати матеріалом для підрахунку. На деталях різного розміру (різна кількість виступів) можна одночасно продемонструвати відмінність між числами та послідовність числового ряду. Для цього необхідно послідовно викласти перед дитиною цеглинки з одним виступом, двома, трьома, чотирма і т. д. Наведемо інші приклади ігрових завдань ЛЕґО на уроці математики [3]. 1. Вивчаємо цифри Вправа «Знайди цифру». Мета: закріпити знання цифр, вміти встановлювати відповідності. Опис: вчителю необхідно викласти перед дитиною декілька деталей ЛЕґО та надати картки із зображенням різних цифр. Дитина має покласти картку з цифрою, що відповідає кількості деталей. 2. Порівняння чисел Під час порівняння чисел за допомогою ЛЕґО дітям можна наочно продемонструвати, чому саме певне число більше, ніж інше. Вправа: «Яка башта вище?» Мета: формування понять «більше», «менше», «дорівнює» Опис: Вчителю необхідно підготувати деталі однакового розміру та картки зі знаками, що позначають «більше», «менше», «дорівнює». Далі дитині пропонується побудувати дві «башти» різного за висотою розміру, використавши певну кількість деталей для кожної (наприклад 9 і 4). Після цього, необхідно порівняти башти і знайти ту, що більша за іншу. На дошці вчителю необхідно записати відповідність ($9 > 4$), а дитині відтворити її за допомогою деталей та карток. Результат: дитина отримує дві «башти» різного розміру та має можливість для їх порівняння. 3. Склад числа Для того, щоб продемонструвати дітям, що певне число може складатися з декількох менших, можна використовувати цеглинки однакового розміру, але різного кольору. Вправа «Що змінилось?» («Кольорові башти») Мета: формувати уявлення про склад різних чисел, підготувати до здійснення простих арифметичних дій. Опис: Розглянемо цю вправу на прикладі складу числа 5. Вчителю необхідно підготувати цеглинки різного кольору, але

однакового розміру. На першому етапі дитині необхідно скласти «башту» з певною кількістю деталей однакового кольору (наприклад, синього) відповідно до числа, склад якого вивчається. Наступним кроком буде створення «башти» того ж розміру, замінивши одну деталь обраного кольору на інший (наприклад, зелений). Таким чином, дитина може побачити, що в неї 4 сині деталі та одна зелена, але їх все одно залишилось у башті п'ять. Далі конструюється башта з трьох та двох деталей різних кольорів. Результат: Дитина отримує три «башти», які містять по п'ять цеглинок. Перша складається з 5 цеглинок синього кольору. Друга – 1 зелену та 4 синіх. Третя – 2 зелених та 3 синіх. Цю вправу також можна використовувати для пояснення дій на додавання. STEM – технології в початковій школі на уроках математики активізують творчу та групову діяльність учнів, в такий ігровий процес можна залучити навіть тих дітей, які на традиційних заняттях не проявляють активність. Використання LEGO – технології на уроках математики знімає напруженість, оскільки учні навчаються граючись. Завдяки цьому учні легко засвоюють новий матеріал, та розвивають здібності: увагу, пам'ять, дрібну моторику, просторове та критичне мислення, дослідницьку компетентність тощо.

Список використаних джерел:

1. STEM – освіта в Україні активно розвивається. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/2019/02/11/stem-osvitav-ukraini-aktyvno-rozvyvaiet-sia/>
2. Гвардіонова О.В. Реалізація STEM – підходів у початковій школі // О.В. Гвардіонова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=32khpuTpURw>
3. Мукій Т. Вивчаємо математику за допомогою LEGO® / Т. Мукій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvitanova.com.ua/posts/1711-vyvchajemo-matematyku-za-dopomohoiu-lego>

Охримчук М. В., студентка ПО-42 курсу
Науковий керівник:
доц. кафедри теорії та методики поч. о.,
к. п. н. Ліба О. М.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ПОНЯТЬ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НУШ

Шкільна геометрична освіта передбачає пропедевтику систематичного курсу геометрії при навчанні математики у 1-4 класах. У цей період учні ознайомлюються із поняттями про основні геометричні фігури та простішими їх властивостями, елементами дедуктивних доведень, виробляють вміння виконувати найпростіші вимірювання і побудови, розв'язувати задачі на обчислення значень геометричних величин (довжин, площ, об'ємів). Формування геометричних понять, графічних умінь та навичок, розвиток



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>